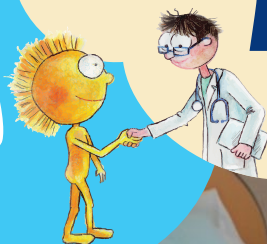

Detská chirurgia

1

2023

ÚRAZOVÁ CHIRURGIA STR. 3-5

AMBULANTNÝ ÚSEK STR. 6-7

BRATIA PUKALOVIČOVCI STR. 8-9

LUCKA A NAPADNUTIE PSOM STR. 10-11

LEKÁRSKE OKIENKO STR. 12-13

PREVENČIA STR. 14

NOVINKY NA KLINIKE STR. 16-17

SENEC KONGES STR. 18

DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE!

9

772729

958009

01

Milí naši čitatelia, priatelia,

sme naozaj šťastní, že máme za sebou už neuveriteľný rok s časopisom Detská chirurgia.

Tešíme sa, že sme Vám mohli priniesť zaujímavé články, predstaviť lekárov, sestričky a tiež osobnosti **DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE!**, ktoré či už priamo alebo nepriamo súviseli s Klinikou detskej chirurgie. V lekárskom okienku sme spoznali rôzne diagnózy detí a mohli ste sa dočítať naozaj užitočné informácie priamo z praxe.

Ďakujeme všetkým rodinám, ktoré nám počas minulého roku vyzrozprávali svoje skutočné príbehy. Každý jeden z nich bol neuveriteľný a výnimočný. Stretávame sa s veľmi príjemnými reakciami, preto s výrobou časopisu budeme pokračovať aj v tomto roku. Budeme sa Vám naďalej prihovárať a prinášať Vám ďalšie zaujímavé články.

V časopise Detská chirurgia 1/2023 Vám predstavíme skupinu lekárov zaoberajúcich sa úrazovou chirurgiou, ambulancia a ich personál na Klinike detskej chirurgie. Tiež si môžete prečítať skutočný príbeh dievčaťa pohryzeného psom. Nezabudneme na zaujímavú osobnosť, ktorej posmoc ľudom nie je vôbec ľahostajná. V lekárskom okienku sa budeme venovať užitočným informáciám o ďalšej diagnóze.

Dočítate sa aj o aktívnej pomoci a spolupráci dobrovoľníčok **DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE!**, ktoré už niekoľko rokov pomáhajú nielen na samotnej Klinike detskej chirurgie, ale aj mimo nej. Podelíme sa takisto o novinky na Klinike detskej chirurgie, ktoré sa nám podarilo uskutočniť. Tešia nielen nás, ale hlavne samotnú kliniku a oddelenia. Neustále sa snažíme naplňovať ciele a potreby kliniky a práve tieto nové zmeny sú toho dôkazom. Keď nám chcete napísať či povedať o svojom príbehu, alebo len nám dať vedieť ako sa Vám časopis páči, môžete tak spraviť na info@detska-chirurgia.sk. Budeme mať veľkú radosť.

Prajeme Vám príjemné čítanie.

Tím Slniečka

ÚRAZOVÁ CHIRURGIA

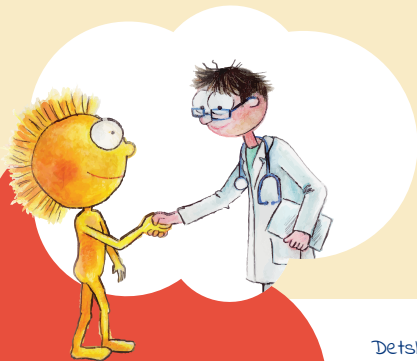
/traumatológia/

Klinika detskej chirurgie (KDCH) v Bratislave je významné pracovisko na Slovensku. Vyznačuje sa odbornosťou a širokou škálou chirurgických výkonov pre pacientov od narodenia do 18 rokov a 364 dní. Žiaľ, lekári sa stretávajú s vážnymi poraneniami, ktoré si vyžadujú spoluprácu so špecializovanými odborníkmi. V najbližších číslach časopisu Detská chirurgia Vám predstavíme skupiny lekárov a oblasť, ktorej sa vo svojej práci najčastejšie venujú.

V článku Vám bližšie predstavíme úrazovú chirurgiu a lekárov, ktorí sa jej venujú denne na Klinike detskej chirurgie v Bratislave. Každý jeden z nich pracuje na klinike rôzne dlhé obdobie, no majú bohaté skúsenosti a len vďaka nim je možné vyriešiť akútne úrazy a poranenia. Sú to odborníci, ktorí si svoje vedomosti a zručnosti obohacujú aj v zahraničí. Je to nielen na kongresoch alebo zahraničných pobytoch, ale aj blízkym kontaktom s kolegami, s ktorými zdieľajú svoje postupy a výsledky pri liečbe úrazov detského pacienta.

Čo zahŕňa práca úrazového chirurga?

Ako sme sa dozvedeli od lekárov, práca úrazového chirurga je komplexná a široká starostlivosť o poraněného pacienta. Je to chirurgia, pri ktorej problém pacienta vznikne náhle (úraz) a chirurgom/traumatológom je aj rýchlo vyriešená. Časť pacientov sa dá riešiť

ambulantne, ale inokedy treba vykonať operačný zákrok. Zákroky nie sú plánované a lekár/traumatológ je pripravený liečiť pacienta 24 hodín denne.

Čím je práve úrazová chirurgia pre Vás zaujímavá?

MUDr. Lubomír Sýkora, PhD.: Som presvedčený, že je to tá najkrajšia medicína nielen v detskom veku. Príde Vám dolámané, v úvodzovkách dosekané, dorúbané dieťa – a po niekoľkých mesiacoch

vodnej podoby a vrátiť dieťa naspäť do plnohodnotného života je asi tou najväčšou výzvou.

MUDr. Andrej Dolnák: V prvom rade praktickou, manuálnou aplikáciou vedomostí do lekárskej praxe. Tiež využitím 3D myslenia a videnia pri operačnom zákroku – dosť často sa totiž operuje s využitím RTG prístroja. V neposlednom rade traumatológ, podobne ako „erudovaný údržbár“, zažíva satisfakciu hneď po vykonaní svo-

tejto oblasti.

MUDr. Erich Murár, PhD.: Typické úrazy u detí sú zlomeniny hornej končatiny. Takže tie robím aj najčastejšie.

MUDr. René Jáger: Najviac sa venujem zlomeninám, hlavne komplexnému poraneniu ako je polytrauma (mnohopočetné poranenia s ohrozením života) a práve študujem špeciálne zlomeniny predlaktia - Monteggiaev zlomeniny. Mám rád aj laparoskopické operácie, ako aj chirurgiu novorodeneckého veku. Tam je to hlavne o intuíciu a poznaní možných komplikácií.

MUDr. Andrej Dolnák: Operujeme a následne sa spolu s kolegami z našej traumatologickej sekcie KDCH staráme o pacientov so zlomeninami a poraneniami všetkých častí tela.

MUDr. Ján Chochoľ: Venujem sa celému spektru zlomenín detského skeletu, ale najčastejšie sa jedná o zlomeniny skeletu detskej ruky.

MUDr. René Jáger, MUDr. Lubomír Sýkora, PhD., MUDr. Erich Murár, PhD.

Vás pozdraví na ulici vo svojej plnej aktivite, bez akýchkoľvek funkčných alebo kozmetických následkov. Toto je v obrovskej väčšine prípadov.

MUDr. Erich Murár, PhD.: Tým, že pacienti vieme v drivej väčšine pomôcť hneď. Na rozdiel od ortopédov, ktorí riešia dlhodobé ťažšie pacientov, naši pacienti „si ani neuvedomia svoj problém“ a je vyriešený.

MUDr. René Jáger: Detská traumatológia je umenie. Vyriešiť komplikované zlomeniny alebo väčšiu traumu je predovšetkým výzva. Dať kosti alebo celého pacienta do pô-

jej práce – krivé sa stáva rovným, rozpojené spojeným, slabé silným a pokazené opraveným.

MUDr. Ján Chochoľ: Jej krása je v možnosti akútne vyriešiť pacienta a následne sledovať, ako sa postupne prinavrátia do plnohodnotného života.

Akým zraneniam sa najčastejšie venujete?

MUDr. Lubomír Sýkora, PhD.: Venujem sa všetkým detsko-chirurgickým, najmä traumatologickým operáciám. Ale keďže doména detskej chirurgie je lakeť, tak samozrejme sa logicky venujem najviac

Spomínate si na svoj prvý operačný zákrok?

MUDr. Lubomír Sýkora, PhD.: Od nástupu na Klinikum detskej chirurgie som slúžil ako mladý lekár samozrejme v ambulancii. Služby boli aj vtedy veľmi ťažké, najmä vďaka tomu, že veľa diagnóz sa riešilo v ambulancii bez celkovej anestézie. Takto sa reponovala (naprávala) aj väčšina zlomenín, najmä predlaktia. Bola to dosť pociťovaná práca, lebo sa naprávalo bez rtg prístroja a trpeli sme, ako dopadne rtg kontrola. Pri týchto výkonoch som získal čoskoro dobrú prax a aj úspechy. Môj prvý pamätný zákrok preto nie je operácia, ale v oddielenskej službe už

pod rtg kontrolou som anatomic-ky zreponoval zlomeninu v strednej časti ramennej kosti, ktorá sa aj skúsenejším kolegom nedarila. Vtedy mi vedúci služby, skúsený detský chirurg Dr. Vojtko povedal: „Lubo, zašal si veľkú hru“. A na to nikdy nezabudnem.

MUDr. Erich Murár, PhD.: Bolo to už dávno keď som začal, takže by som klamal. :-)

MUDr. René Jáger: Prvým operačným výkonom bola pre mňa klasicky apendektómia - teda odstránenie slepého čreva. Vtedy som si myslel, že sa primár pomýlil pri vypísaní operačného tímu, kde ma dal ako operátéra. Medzi prvými výkonmi boli aj smutné výkony ako amputácia predkolenia. Tieto operácie nie sú tak priťažlivé a chirurg ich väčšinou nespomína.

MUDr. Andrej Dolnák: Prvým výkonom, ako u drvivej väčšiny mladých lekárov, bola jednoduchá extrakcia drôtu, v mojom prípade z členkovej kosti. V pamäti mi ostávajú viacerí vďační pacienti, ktorým sme pomohli dostať sa z ťažkých viacnásobných úrazov a ktorých som stretal alebo stretám pri ambulantných kontrolách.

MUDr. Ján Chochol: Na prvú väčšiu traumatologickú operáciu si samozrejme pamätám. Išlo o pacientku so zlomeninou stehennej kosti, s poškodením mozgu a viacerými vnútornými aj vonkajšími zraneniami po vážnom úraze, ktorú sme akútne riešili v službe. Po operačnom výkone ešte 7 dní ležala v bezvedomí na Detskej klinike anesteziológii a intenzívnej medicíny (DKAIM). Postupne sa začala prebúdzat, zlepšovať, po trojtýždňovej hospitalizácii absolvovala množstvo ambulantných vyšetrení a rehabilitácii. Krásne bolo, že po

4 mesiacoch sa prinavrátila k plnohodnotnému životu a s radosťou sme sa dohodli, že už znovu môže naplno športovať.

Ako dlho trvajú jednotlivé operácie?

MUDr. Andrej Dolnák: Vykonávame široké spektrum operačných výkonov od jednoduchých niekoľkokomínútových zákrokov ako sú extrakcie drôtov, až po niekoľkohodinové stabilizačné operácie viacnásobne poranených pacientov.

MUDr. Erich Murár, PhD.: Samotná operácia pozostáva z troch fáz. Anestéziologický tím pacienta uspi a odpí. Medzi tým pracujeme my.

Ako prebieha následná liečba pacientov? Zostávajú s niektorými v kontakte?

MUDr. Lubomír Sýkora, PhD.: Samotná liečba sa vo všeobecnosti končí ukončením rehabilitácie. Ale detská traumatológia si vyžaduje následné dlhodobé sledovanie po zlomeninách, niekedy až do ukončenia rastu.

MUDr. René Jáger: Následná liečba je rôzna. Predovšetkým je to rehabilitácia, bez ktorej by naše aj „brilantné“ výkony neboli také úspešné. Bohužiaľ rehabilitačné centrá na Slovensku takmer nie sú. Kontakt s pacientami máme prostredníctvom našich špecializova-

MUDr. Ján Chochol, MUDr. Andrej Dolnák

Dĺžka operácie samozrejme závisí od typu poranenia, od celkového stavu pacienta. Jednoduchšie poranenia možno ošetriť traumatológom do 10-15min /menšia sutúra (šitie) rany, jednoduchá zlomenina, kde nie je potrebné rezať kožu a zavádzať rôzne drôty, klince a prúty do kostí/. No a tie komplikovanejšie aj niekoľko hodín.

ných traumatologických ambulancií a niektoré prípady nám prerastú aj do priateľských vzťahov.

MUDr. Ján Chochol: Prebieha ambulantnou formou niekoľko rokov, prípadne do dospelosti. Niektorí pacienti, či už charakterom ich zranenia alebo osobnosťou mi prirastú k srdcu a následne zostá-

vame v kontakte.

ODPORÚČANIA LEKÁROV Z OBLASTI ÚRAZOVEJ CHIRURGIE

MUDr. Ľubomír Sýkora, PhD.: Keď sa stane dieťaťu úraz, aby prišli včas a na správne pracovisko.

MUDr. Erich Murár, PhD.: Poslúchajte rady lekára, hoci je to s deťmi náročnejšie. Ale keďže úrazy sa u detí hoja rýchlo a vo väčšine prípadov bez komplikácií (ak sú dobre

manažované – myslím tým indikácia k operácii, realizácia operácie a postoperačná liečba) tak ono sa dá potom prizmúriť oko.

MUDr. René Jäger: Vieme ošetriť a opraviť snád všetko, preto by deti mali skákať, behať, športovať... Čo však najviac považujem za katastrofu, je prehlnutá zaklinená baterka v pažeráku alebo poleptanie chemikáliami najmenších detí. V tomto veku dieťaťa by rodičia mali byť najviac opatrní. Dospievajúcim by som odkázal, že počúvanie hudby slúchadlami na elektrickej kolobežke nie je ten pravý hudobný zážitok.

MUDr. Andrej Dolnák: Už Aristoteles vravel, že „život je pohyb“... Pravidelným pohybom predchádzame mnohým zdravotným komplikáciám. Priamo aj nepriamo tiež vzniknú zlomenín a poškodení kĺbových štruktúr.

MUDr. Ján Chochol: Úraz môže čakať na každom rohu, nie je to dôvod sa báť svoj život naplno žiť, ale dôvod byť opatrný a využívať ochranné pomôcky. Keď všetko zlyhá, sme tu pre vás.

Ďakujeme.

PODPORA DETSKEJ CHIRURGIE

(EZ

predpredaj sk

AKO?

DOBROVOĽNÝM
PRÍSPEVKOM PRI PLATENÍ

ĎAKUJEME

CHIRURGICKÝ AMBULANTNÝ ÚSEK

Klinka detskej chirurgie je tvorená lôžkovou časťou, ambulantným úsekom a riadiacou časťou. V nasledovných riadkoch predstavíme čitateľom pracovný tím ambulantného úseku, ktorý zastrešuje 6 chirurgických ambulancií. Sú nimi: úrazová ambulancia pre pacientov po úrazoch a klinická úrazová ambulancia pre tie deti, ktoré potrebovali po úraze operačný zákrok. Ďalšími ambulanciami sú endoskopické pracovisko, odborná ambulancia, všeobecná chirurgická ambulancia, príjmová a cievná ambulancia. Tím ambulantných sestier tvorí 8 žien – sestier a 1 muž, ktorý sa venuje fixáciám zlomenín. Členom tímu sme položili otázky, ktorými predstavia seba i prácu, ktorú na konkrétnej ambulancii vykonávajú.

PREČO STE NA CHIRURGII A KOLKO TU PRACUJETE?

Eva (traumatologická ambulancia): Som na chirurgii od r. 1985, vždy som chcela pracovať práve na chirurgii, tak som tu. Je to akčná práca, ktorá si vyžaduje neustále byť v strehu.

Sylvia (klinická úrazová ambulancia): V r. 1989 som nastúpila na SZŠ na odbor: detská sestra. Mojm profesorom chirurgie bol MUDr. Bernard Geryk CSC., ktorý už počas môjho štúdia tvrdil, že po ukončení štúdia pôjdem pracovať na detskú chirurgiu, čo úprimne, zo začiatku nebol môj sen, takže po maturite som nastúpila na novorodenecké oddelenie II. ženskej kliniky na Šulekovej ul. Keď však kliniku v r.1999 zavreli, nastúpila som do DFNSP, kde ma môj bývalý profesor MUDr. Bernard Geryk CSC. privítal sloami: „Sylvia, to ti trvalo.“

Tibor (sadvohná): Už 41 rokov robím deťom všetky druhy obväzových techník, ktoré si ich stav vyžaduje. Záleží od typu zranenia a časti tela, ktorú je potrebné prekryť, fixovať alebo zabezpečiť určitý tlak, či podporu.

Jarka (endoskopické pracovisko): Už jedenásty rok som na endoskopii.

Staňa (endoskopické pracovisko): V zdravotníctve som už 28 rokov, najprv na chirurgickom lôžkovom oddelení pre batolátá a dočfatá. Po materskej dovolenke som vyskúša-

la aj prácu s dospelými pacientami, ale napokon som sa vrátila k deťom. Pôvodne som chcela byť učiteľkou, aby som mohla pracovať s deťmi, ale nakoniec som sa stala detskou sestrou. Môj dedko jazdil sanitkou a babka privádzala na svet deti a to malo následne vplyv na rozhodnutie stať sa detskou sestrou.

Zuzana: Hneď po skončení SZŠ (Strednej zdravotníckej školy) v r. 1982 som začala pracovať na Klinike detskej chirurgie. Najprv na lôžkovom oddelení a od r. 1990 na ambulantnom úseku. 1. augusta 2022 uplynulo 40 rokov, čo pracujem na detskej chirurgii nepretržite. Chirurgiu vnímam pestrejšiu a akčnejšiu ako interné odbory.

Monika: Chirurgiu som si vybrala preto, lebo si myslím, že je to veľmi zaujímavý, aj keď náročný odbor. Po maturite som začala pracovať v NsP Galanta na chirurgickom oddelení pre dospelých. Po odpracovaných 34 rokoch som pocítila, že je čas na zmenu a preto som v NÚDCH.

Zuzana P.: Som na chirurgii od júla tohto roka. Bola som tu na praxi počas štúdia na škole a zapáčilo sa mi tu.

Táňa (všeobecná chirurgická ambulancia): Na prácu na Klinike detskej chirurgie som dostala tip od kolegyne z lôžkového oddelenia. Predtým som pracovala na hematológii a transfuziológii, ale

po rodičovskej dovolenke som sa neplánovala vrátiť na toto oddelenie. Chirurgia mi bola výzvou, ktorú som prijala. Som tu len niečo vyše 2 rokov, ale chirurgia ma veľmi oslovila.

ČO VÁS NA PRÁCI OSLOVUJE, ČO POZITÍVNE NA NEJ VNÍMATE?

Eva: Úsmev dieťaťa, keď je už ošetrovaný, spokojný, keď vie, že už sa nič zlé nedeje. Keď sa potom opýtam dieťaťa, ako sa mu to stalo, vtedy je úžasné počúvať ako sa pustí nadšene rozprávať svoj príbeh.

Sylvia: V minulosti bolo pozitívom mojej práce, že som mala šťastie na kolektív, či to boli sestry alebo lekári. Všetci sme držali spolu ako kolektív s jedným cieľom: čo najrýchlejšie pomôcť a zmierniť bolesť dieťaťu. Veľa sme si pomáhali, ak bolo veľa akútnych pacientov, lekári slúžiaci na oddelení automaticky prišiel pomôcť a ambulanciu. Za všetkých, s ktorými som pracovala, môžem povedať, že nás práca bavila a napĺňala. Bol to rýchly návrat pacienta do bežného života. Prišiel s plačom, s úrazom a odchádzal s úsmevom, ošetrovaný.

Jarka: Rada pomáham ľuďom, preto mám rada túto prácu, v ktorej ide o pomoc druhým. Celý život sa snažím brať pozitívne, preto aj prácu vnímam pozitívne.

Staňa: Mám rada túto prácu práve pre kontakt s deťmi.

Zuzana: Výsledok liečby je na chirurgii viditeľný skôr, ako na pediatrii. Pacient príde a často hneď vidíte, ktorú časť tela je potrebné ošetriť.

Monika: Veľmi ma zaujíma traumatológia, je to pre mňa niečo nové, lebo v nemocnici v Galante, kde som pracovala, bola traumatológia a chirurgia oddelená. Cítim nesmiernu radosť, keď sa malí pacienti uzdravia, keď vidím úsmev na ich tváričkách.

Zuzana P.: Páči sa mi rozmanitosť práce na chirurgii.

Táňa: Vždy, keď vidím, ako pomohla dieťaťu liečba, poteší to. A asi práve to je aj fascinujúce na chirurgii – že po zákroku prichádza pomerne rýchle uzdravenie.

NA ČO VŠETKO JE ZAMERANÁ STAROSTLIVOSŤ NA AMBULANCIU, KDE PRACUJETE?

Eva: Na ošetrovanie poúrazových stavov po zlomeninách, popáleninách, zraneniach a rezných ranách, po zraneniach spôsobených autohohodou... Kontrolujeme aj malých pacientov po prehltnutí cudzieho telesa a neraz aj deti, ktoré boli uhryznuté zvieratám.

Sylvia: Momentálne pracujem na klinickej úrazovej ambulancii, kde chodia deti po repozíciách zlomenín (napravenie kostí do správnej polohy). Či už po zatvorenej repozícii (iba ťahom a tlakom) alebo po aplikácii niektorej z osteosyntetických metód (operačne) až po komplexné riešenie polytraumy (poranenie 2 a viacerých telesných

systémov).

Jarka + Staňa: Endoskopické pracovisko Kliniky detskej chirurgie slúži na diagnostické vyšetrenie optickými prístrojmi, kedy potrebujeme vylúčiť alebo, žiaľ, potvrdiť ochorenia ako je Crohnova choroba, celiakia, pažerákové varixy, kolitidy, polypy v tráviacom trakte, rôzne systémové ochorenia čriev. Pomerne často vyšetrujeme urgentne deti po požití rôznych látok, ktoré môžu spôsobiť poleptanie a po uviaznutí cudzích telies v tráviacom trakte po ich prehltnutí.

Zuzana: Na odbornej ambulancii sa rieši celé spektrum chirurgických problémov. Každý deň je tu iný lekár s iným okruhom zamerania. Svoju činnosť tu vykonáva: neurochirurgia, hrudníková ambulancia, ambulancia pre vrodené vývojové chyby tráviaceho traktu, ambulancia plastickej chirurgie a onkochirurgia.

Monika: Na príjmovej ambulancii kontrolujem, či malí pacienti prichádzajúci k nám na hospitalizáciu majú realizované potrebné vyšetrenia, spolupracujem s lekárom pri prijíme dieťaťa na niektoré z oddelení KDCH, ošetrojem rany pri kontrolných prevážoch.

Táňa: Na všeobecnej chirurgickej ambulancii sa venujeme diagnostike chirurgických bolestí brucha ako je napríklad zápal červovitého prívesku hrubého čreva. Prichádzajú k nám deti s pupkovým alebo slabínovým pruhom, so zarastajúcimi

nechtami, s problémami v oblasti konečníka. Často prichádzajú aj deti, ktorých našli rodičia na tele určité útvary v podobe hrčiek, uzlínikov. Tie diagnostikujeme a navrhujeme ďalší liečebný postup.

V ČOM VNÍMATE POMOC ZDRUŽENIA DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE? ZUZANA + TÁŇA:

Je príjemné cítiť záujem a ochotu pomôcť. OZ Slniečko na ceste je to, ktoré sa zaujíma o skvalitnenie času, ktorý trávia naši pacienti na lôžkovom oddelení a aj u nás na ambulantom úseku. Záujem o pomoc aj v ambulancii časti KDCH poteší, pretože práve ambulancia sú na klinike prvým a aj posledným kontaktom pre pacienta.

Staňa: Vďaka OZ Detská chirurgia - Slniečko na ceste! sa realizovala potrebná renovácia endoskopickej ambulancie, združenie tiež pracuje na edukácii v oblasti prevencie úrazov prostredníctvom tlačovín, dbá o skrášlenie prostredia pre detských pacientov.

Jarka: Tím tohto združenia sa stará o lepšie prežitie chvíľ pacientov i rodičov počas hospitalizácie.

Zuzana P.: Združenie poskytuje edukačné materiály a hračky pre deti na našej klinike, pomáha s renováciou na oddeleniach.

V ďalšom čísle časopisu Detská chirurgia Vám podrobnejšie predstavíme prácu na úrazovej chirurgickej ambulancii.

Peter a Jozef Pukalovičovci

V nasledujúcom článku Vám predstavíme ďalšie osobnosti, ľudí s **ochotou a chuťou pomôcť a pomáhať**. Popri svojej práci si nájdu čas a priestor na podporu. Hovoríme o bratoch Pukalovičovcoch. Peter a Jozef pochádzajú z Bratislavy. Majú eventovú agentúru, ktorá organizuje športové a spoločenské podujatia pre deti aj dospelých. Organizujú behy, ale aj iné športové aktivity. Ich aktivity sú prevažne zamerané na Bratislavu a jej okolie. **Od roku 2006** organizujú **bratislavský maratón**. Táto športová akcia stále narastá a v súčasnosti sa jej zúčastňujú už tisíce bežcov. Prispievajú k rozvoju športu a zároveň aj k zdravému životnému štýlu. **Ako sa k tejto práci dostali a ako pomáhajú DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE!** nám prezradili v článku.

AKO STE SA DOSTALI PRÁVE K TAKEJTO PRÁCI?

Bratia Pukalovičovci: Vždy sme mali vzťah k športu a v rámci toho, nás to v jeden moment zhodou rôznych okolností nasmerovalo k tomu, čo robíme dnes a veľmi nás to baví.

AKO STE SA DOZVEDELI O DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE!?

Bratia Pukalovičovci: V rámci podpory charitatívnych aktivít na našich akciách sme zaevidovali aj DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CES-

TE!. Ich činnosť a aktívacie sú pre nás veľmi inšpirujúce, tak sme sa dohodli na dlhoročnej podpore.

ČO VÁS VIEDLO K MYŠLIENKE POMOCI PRÁVE TOMUTO ZDRUŽENIU?

Bratia Pukalovičovci: DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE! podporuje detskú chirurgiu na Kramároch. My sme Bratislavčania a detskí účastníci našich akcií sa ako aktívni športovci môžu ocitnúť v situácii, že budú potrebovať pomoc práve na detskej chirurgii. Preto chceme, aby tam bolo o nich čo najlepšie postarané.

V ČOM KONKRÉTNE SPOČÍVA VAŠA POMOC A PODPORA OZ?

Bratia Pukalovičovci: Komunikujeme aktivity DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE!, ponúkame priestor na prezentáciu na našich akciách, snažíme sa motivovať našich partnerov, aby prispeli OZ a v neposlednom rade aj na združenie finančne prispievame.

PLÁNUJETE PODPOROVAŤ A SPOLUPRACOVAŤ S OZ AJ V BUDÚCNOSTI?

Jozef a Peter Pukalovičovci

Bratia Pukalovičovci: Áno, jasné, veríme, že do budúcnosti sa bude naša spolupráca rozvíjať.

PREZRADÍTE NÁM, ČO PRIPRAVUJETE V BLÍZKEJ DOBE?

Bratia Pukalovičovci: Pripravujeme celý športový kalendár roku 2023, ktorý začne našou najväčšou akciou, jarným ČSOB Bratislava

marathon 2023.

VERÍME, ŽE VAŠA PRÁCA JE VYČERPÁVAJÚCA. AKO NAJRADŠEJ RELAXUJETE?

Bratia Pukalovičovci: Relaxom je pre nás aktívny odpočinok v prírode. Svojou aktívnou pomocou nám pomáhajú plniť naše ciele a sny spojené s Detskou chirurgiou. Aj vďaka

bratom Pukalovičovcom tieto ciele postupne naplňujeme a robíme radosť našim pacientom.

Ďakujeme za rozhovor, Vašu pomoc a podporu **DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE!**

Šťastné a veselé Vianoce, tešíme sa na vás v roku 2023

JANUÁR		FEBRUÁR		MAREC		APRÍL	
14.01.2023		11.02.2023		11.03.2023		01. - 02.04.2023	
ČSOB zimná séria Trojkráľová edícia		ČSOB zimná séria Valentínska edícia		ČSOB zimná séria MDŽ edícia		ČSOB Bratislava Marathon 2023	
MÁJ		JÚN		JÚL		AUGUST	
20.05.2023		11.06.2023		29.7.2023		20.08.2023	
ČSOB Night Run Strbské Pleso		CSIO Bratislava		Renault Night Run Donovaly		L'ÉTAPE Slovakia by Tour de France	
SEPTEMBER		DECEMBER		TELEKOM NIGHT RUN		ČSOB BRATISLAVA MARATHON 2024 ZIMNÁ SÉRIA	
09.09.2023		23.09.2023		09.09.2023		ČSOB zimná séria 2023/2024	
Telekom Night run		dm ženský beh		Telekom Night run		ČSOB Bratislava Marathon 2024 ZIMNÁ SÉRIA	
23.09.2023		dm ženský beh		Telekom Night run		ČSOB Bratislava Marathon 2024 ZIMNÁ SÉRIA	

LUCKA A NAPADNUTIE PSOM

Predstavte si, že sa len na minútu otočíte a v tom sa Vám zmení celý život. Nedokážete uveriť vlastným očiam. Vaše dieťa vidíte celé zakrvácané a vy ani len netušíte, čo sa vlastne stalo. Panika, strach, plač či beznádej? Je to len zlý sen? Žiaľ, nie. Predstavíme Vám príbeh uhryznutia psom 10-ročnej Lucky, ktorý sa nám rozhodla porozprávať mama Miriam.

Čo sa vlastne stalo?

Celý príbeh sa odohral v nedeľu, na konci júla 2022 v obci Červený Kláštor. Ako nám povedala mama Miriam, blízke rodiny sa práve sem vybrali na letnú dovolenku. Po dlhej ceste konečne dorazili na miesto. Všetci sa ubytovali v troch pri sebe postavených apartmánových domčekoch, vybalili si časť vecí a prezreli si blízke okolie. Všetci sa tešili z krásneho miesta a na čas, ktorý spolu s rodinou strávia. To však ani len netušili, čo príde. Neďaleko domčekov sa voľne pohyboval pes. K tomuto nešťastiu stačila len sekunda. Zrazu nastal rozruch a krik. Slová mamy Miriam mrazia:

„Vo dverách som videla moju sestru ako kričí, až vrieska. Vedela som, že sa niečo stalo. Otočila som sa a počula som Lucku kričať.“

Mama ďalej pokračovala v emotívnom rozprávaní:

„Videla som ako ten pes posledný krát zahryzol do mojej dcéry a v tom momente Lucka vyskočila, kričala a bežala preč. Zbádala som, že má krvavú hlavu a z lica jej niečo trčalo.“

Celá nehoda sa stala veľmi rýchlo. Všetci boli z toho v šoku a nikto nevedel, aké zranenia Lucke na tvári a hlave pes spôsobil. Bola celá krvavá, nebolo jej vidieť oko a jej ľavá časť tváre vyzerala hrôzostrašne. Rodina sa rýchlo spamätala a začala Lucke pomáhať. Privolali záchranku a kvôli veľmi vážnemu stavu okamžite poslali z Popradu vrtnúčku. Čas sa v tejto chvíli neskuťočne vliekol.

Lucka bola celý čas pri vedomí a situáciu zvládala veľmi statočne. Nechcela pri sebe nikoho, len mamu a babku. Mama s ňou bola celý čas, pretože jej prítomnosť naozaj veľmi potrebovala.

„Mama, ty ma neopust', buď pri mne.“

Po príchode vrtnúčky Lucku naložili a hneď ju previezli do nemocnice do Popradu. Keďže šlo o malý vrtnúnik, rodičia s ňou nemali možnosť ísť. Tí však hneď nasadli do auta a išli za ňou. V nemocnici jej bola poskytnutá prvá pomoc a rany jej ošetrili a zaviazali. Keďže šlo o rozsiahle poranenia, Lucka mala takmer celú hlavu a tvár obviazanú. Keď ju rodičia zbadali, zostali

v šoku, lebo nevedeli, v akom rozsahu sú jej poranenia, ale uvedomovali si vážnosť jej stavu. Ešte v ten večer čakala Lucka operácia. Od tohto okamihu sa začalo nekoenečné čakanie rodičov.

„Čakanie na operáciu bolo to najhoršie, čo človek môže zažiť.“

Po operácii bola Lucka spolu s maminou hospitalizovaná v nemocnici. Ráno po zobudení Lucka nevedela, čo sa vlastne stalo a kde je. Lekári nevedeli, ako sa jej poranenie bude vyvíjať a aký bude ďalší liečebný postup. Jasně však bolo, že ju čakala ďalšia operácia, kde jej aplikovali „čistiace dredy“. Veľmi zle znášala narkózu a mala nevoľnosti. V Poprade absolvovala ešte jednu operáciu.

Lucka nebola po operáciách veľmi zhovorčivá. Nič sa jej nechcelo, bola smutná a depresívna. O nehode nerozprávala a nechcela sa ani pozrieť na seba v zrkadle. Zistila však, že časť jej krásnych vlasov jej museli vyholiť, kvôli ošetrovaniu rán, ktoré tam mala. Okrem toho mala obrovské bolesti šije. V týchto chvíľach sa ju snažila mamina podporovať. Bola to však obrovská rana aj pre rodiča. Bála sa o svoje dieťa, a nevedela, čo s ňou bude ďalej. Napriek tomu, že pacientom bola Lucka, práve ona sama sa snažila byť podporou vlastnej mame.

Touto cestou by sa rodičia chceli poďakovať všetkým ľuďom, záchranárom, hasičom a policajtom, ktorí pomáhali pri záchranných akciách ich dcéry v Červenom kláštore. Vďaka patrí aj personálu nemocnice v Poprade, ktorý sa zachoval veľmi pekne a rodičom vo všetkom vyhovel.

Nakoľko si situácia vyžadovala špeciálnu starostlivosť a postupy, rodičia začali vybavovať prevoz do NÚDCHA v Bratislave. Po štyroch

dňoch hospitalizácie v Poprade ju sanitkou previezli do Bratislavy.

Po príchode ju spolu s mamou prijali a začala sa ich ďalšia, takmer trojtýždňová cesta na Klinike detskej chirurgie. Na klinike sa stretli s výnimočným prístupom, starostlivosťou a podporou, ako sa vyjadřila mamiina Miriam. Rodičia sú veľmi vďační celému tímu lekárov a sestier, špeciálne MUDr. Kraynine.

V nemocnici na oddelení sa zoznámili s maminou Hankou a jej dcé-

rou Ninkou, s ktorými si boli, ako nám mamina povedala, vzájomnou pomocou a podporou. Aj vďaka tomu, celú situáciu zvládala Lucka a jej mamina oveľa lepšie. Nakoľko boli veľké horúčavy, celá liečba a prevazy boli veľmi náročné. Lucku začalo zranenie bolieť, no snažila sa to statočne zvládať. Podstúpila ešte ďalšie tri operácie, ktoré boli náročné a sprevádzané rôznymi nevoľnosťami.

Prišiel však očakávaný deň, utorok 16.8.2022. Bol to deň ich prepustenia. Liečba Lucky sa odchodom z nemocnice však stále neskončila. Ambulantne navštívili MUDr. Kraynina už trikrát a liečba stále

pokračuje. Aj keď podstúpila plastickú operáciu, jazvy boli a sú stále viditeľné. Dlhو trvalo, kým si zvykla sama na seba a na to, že sa jej časť tvára zmenila. Jazvy, ktoré má, sa postupne hoja, denne si ich ošetruje a vykonáva jemnú lymfodrenáž.

Nástup do školy a návrat späť do bežného života bol spočiatku ťažký, ale každým dňom to bolo a je lepšie. Lucka a jej bežný život má mnohé obmedzenia. Nemôže sa venovať naplno svojej najväčšej záľube a tou je jazda na koni. Neodporúčajú sa jej vykonávať športové aktivity v škole, ani vo voľnom čase. Lucka

má veľmi silnú povahu, no táto nehoda ju vnútorne veľmi zasiahla. Nikto z nás si nevie predstaviť aké pocity malo a má mladé dievča v takejto situácii. Zmenil sa jej život. Čítí strach? Stala sa hanblivou? Trápí ju depresia? Lucka zatiaľ o nehode nerozpráva. Všetko má svoj čas, ale určite to zvláda oveľa lepšie vďaka podpore celej rodiny, spolužiakov, kamarátov a celého okolia.

Lucku čaká ešte dlhá cesta, ale vieme, že je to silné mladé dievča, ktoré ju zvládne tak dobre, ako to zvládla doteraz. Má celý život pred sebou. Lucka, si výnimočná a veľká bojovníčka!

LEKÁRSKE OKIENKO

SPOZNÁVAME DIAGNÓZY DETÍ

Miniinvazívna operácia slabínového pruhu (inguinálnej hernie) u detí

Dňa 25.5.2022 sa lekárky MUDr. Lenka Fedorová PhD. a MUDr. Dominika Barloková z Kliniky detskej chirurgie zúčastnili pracovného školenia na Klinike detskej chirurgie a urológie u profesora Patkowskeho vo Wroclaw v Poľsku.

Profesor Patkowski popísal miniinvazívnu operáciu slabínového pruhu PIRS (Percutaneous Internal Ring Suturing) v odbornom lekárom časopise v roku 2006, odvtedy ňou úspešne operuje detských pacientov na klinike a zaúča lekárov po celom svete.

Klasická otvorená herniotómia z chirurgického rezu v slabine s podviazaním a prerušením herniového vaku bola pred érou laparoskopie jediným dostupným akceptovaným riešením. Laparoskopická operácia metódou PIRS priniesla inovatívne riešenie detského slabínového pruhu bez potreby prídavných rezov na koži a bez použitia pracovných inštrumentov. Vďaka laparoskopickému prístupu máme možnosť revízie čreva a kontroly oboch inguinálnych kanálov ako prevenciu manifestácie druhostrannej hernie. Kozmetický efekt po metóde PIRS je excelentný. Metódou PIRS operujú lekári na popredných klinikách na celom svete.

Inguinálna hernia je spravidla vrodená a nepriama. Vzniká následkom neuzavretého processus vaginalis peritonei po zostupe

semenníkov u chlapcov a embryonálnom zostupe ligamentum teres uteri u dievčat. Ak nedôjde k jej uzavretiu, pretrvávajú komunikácia a vzniká inguinálna hernia.

Chirurgický výkon reponibilnej inguinálnej hernie býva zväčša plánovaný, vhodný v krátkom čase od stanovenia diagnózy. V prípade inkarcerácie – zaškrtenia črevných kľúčiek, kedy hrozí ischemizácia (nedokrvenosť) čreva sa jedná o akútny výkon. Zvýšené riziko inkarcerácie majú deti v prvých mesiacoch života (60 – 70 %). Vďaka metóde PIRS máme možnosť pri

inkarcerovanej (zaškrtenej) hernii skontrolovať stav a vitalitu čreva pod optickou kontrolou a nenásilne vrátiť črevo naspäť do brušnej dutiny.

Operačná technika:

Zárok sa uskutočňuje v celkovej anestézii. Kožný rez sa vedie v oblasti pupka, najčastejšie na jeho dolnej 1/3 obvodu. Tento kožný rez sa dá schovať za kožnú riasu, ktorú tvorí pôvodná pupočná jazva. Pokiaľ má dieťa aj pupočný pruh, je možné a vhodné využiť vrodený defekt v pupku pre vstup kamery. Bruško sa nafúkne pomocou CO₂

Bruško po klasickej operácii obojstrannej hernii

Bruško po operácii PIRS týždeň po

ako pri bežnej laparoskopii a pod optickou kontrolou sa pomocou preformovanej ihly so stehom obšije vnútorný anulus, čiže otvor cez ktorý sa vtlačia črevo alebo u malých dievčat vaječník a klinicky sa manifestuje ako mäkká elastická rezistencia v slabine. Vďaka laparoskopickému prístupu vieme overiť, či nemá dieťa defekt aj na druhej strane. V prípade, že potvrdíme otvorený kontralaterálny

anulus, uzavrieme ho rovnakým spôsobom, bez potreby ďalšieho rezu. Z bruška sa vyfúkne CO² a zašije sa ranka v pupku vstrebatelným stehom – pooperačne netreba dieťaťu vyberať stehy. Mobilizácia po operácii je podobná, ako pri otvorenej operačnej metóde, odporučený je šetriaci režim. Dieťa nemá po operácii jazvy v oblasti slabín, len jazvičku v pupku, ktorá je ukrytá.

MUDr. Dominika Barloková

MUDr. Lenka Fedorová PhD.

Záver:

PIRS (percutaneous internal ring suturing) ako operačná metóda plastiky vrodeného slabinového pruhu sa vo všetkých dostupných zahraničných štúdiách preukazuje ako bezpečná alternatíva klasického otvoreného prístupu v slabine. Táto metóda prináša výhodu kontroly čreva a druhej slabiny, a tak prevencie manifestácie druhostranného pruhu. Kozmetický efekt po metóde PIRS je excelentný. Metódou PIRS operujú lekári na popredných klinikách na celom svete a jej úspechu sa tešia, nielen spokojní rodičia, ale aj detskí pacienti.

MUDr. Lenka Fedorová PhD.,
MUDr. Dominika Barloková

Kalendár DETSKÁ CHIRURGIA v spolupráci s OKgroup

Primárna prevencia u detí v predškolskom veku

„Prevencia = spôsob predchádzania nežiadúcim javom“

V poslednom článku sme venovali pozornosť primárnej prevencii v domácnosti u detí do troch rokov, teda sme indikovali orientáciu na jednotlivcov s ohľadom na ich vek. V tomto článku plynule prejdeme na intervenciu pred vznikom úrazu, teda primárnej prevencii vekovo vyšším skupinám, konkrétne predškólakom. Práve v tomto veku, teda od 3-6 rokov a následne v školskom veku, je významná fixácia bezpečných návykov a zručností, a to osobitne rodičmi doma, ako aj prostredníctvom rôznych náučných programov (napr. dopravné ihrisko, prevencia pred vznikom úrazu na detskom ihrisku) pod vedením pedagogicky spôsobilého a vyškoľeného odborníka so správne koncipovanou teoreticko- vizuálne praktickou prednáškou.

„Špecifiká detského veku = osobitosť prevencie pred vznikom úrazu“

Medzi charakteristické osobitosti veku u detí zaraďujeme napríklad:

- nepresné odhady vzdialenosti (riziko kolízie s autom)
- obmedzené schopnosti sluchového a vizuálne vnímania okolia (vizuálna latencia nebezpečenstva)
- absencia predvídania nebezpečenstva a správneho vyhodnotenia situácie
- nižšie ťažisko (vyššia frekvencia pádov – poranenia horných končatín, otvorené rany, pomliaždeniny).

Ako rodičia si musíme uvedomiť,

že najrizikovejším miestom úrazov v tzv. predškolskom veku sú:

- domácnosti (cca 36%),
- doprava,
- úrazy spôsobené pri športových aktivitách (či už voľnočasové aktivity alebo detské ihrisko).

Riziká v domácnosti

Dieťa nedokáže na adekvátnej úrovni predvídať nebezpečenstvo. V domácnosti existuje množstvo potenciálnych rizík a nástrah, ktoré rodičia s ohľadom na vyšší vek dieťaťa často podceňujú. Máme na mysli napr. ostré predmety, nože, rizikové elektronické zariadenie v kuchyni, v kúpeľni, prípadne v ostatných priestoroch chemikálie, pracie a čistiace prostriedky, lieky. Ani pri kúpeľi nikdy nenechajte dieťa samotné v kúpeľni, s ohľadom na zvýšené riziko utopenia. Neustále je potrebné dbať na výber a kvalitu bezpečných hračiek s rešpektovaním charakteru a veku, pre ktorý je hračka určená. Riziko vdýchnutia malého predmetu neustále pretrváva, pričom často hrozí aj manuálne zavedenie predmetu do nosu, prípadne ucha. Pozornosť rodiča je na prvom mieste! Dbajte aj na igelitové tašky, ktoré nepatria na hlavu. Nemožno ponechať dieťa bez dozoru ani pri otvorení okna či na balkóne, vzhľadom na možnú nesprávnu vyhodnotenie situácie zo strany dieťaťa.

Riziká v doprave

Nepodceňujte bezpečnosť dieťaťa v aute! Konštrukcia detského tela je jemnejšia a teda len nárast vozidla v maximálne povolených rýchlostiach 50 km/h dokáže nedostatočne pripútanému dieťaťu spôsobiť vážny úraz (porovnateľné s pádom z 10 m výšky).

Dieťa ako účastník cestnej premávky – ako sa má bezpečne správať na ulici. Už v tomto čase je potrebné nielen zo strany rodičov, ale aj učiteľov, orientovať zvýšenú pozornosť na získavanie bezpečných návykov cestnej premávky, či už prechádzanie cez prechod pre chodcov, znalosť dopravných značiek, význam semaforov, používanie reflexných prvkov, ideálne hravou formou. Pre bicyklistov je elementárnou povinnosťou používanie cyklistickej prilby, ktorú vyžaduje legislatíva. Každé, aj výnimočné porušenie pravidiel cestnej premávky zo strany rodiča dieťa vníma a zapamätá si, na čo musíme dbať s ohľadom na teóriu preberania vzorov správania.

„Ulica nie je priestor pre hru ani ihrisko!“

Riziká pri športových aktivitách

Positívnu prevenciu pred úrazom pri športových aktivitách je samotný tréning ovládania motoriky, či už cvičením drepov, alebo určených techník na kontrolované pády.

Z pohľadu preventívneho konania dokážeme ovplyvniť:

- výber bezpečného ihriska,
- neustály vizuálny dohľad,
- vymedzenie presných pravidiel hry,
- používanie ochranných pomôcok.

Dieťa nedokáže odhadnúť úroveň únavy, prehriatia, či smädu, na čo je potrebné dbať.

Milí rodičia, napriek rôznym situáciám a životným udalostiam, ktoré osud či realita prinášajú so sebou, vždy myslíte na skutočnosť, že byť rodičom na jednej strane v sebe zahŕňa množstvo úsmevu, radosti, lásky a šťastia, avšak z iného spektra vnímania subsumuje táto úloha v sebe rozsiahle spektrum zodpovednosti. Z pohľadu prevencie práve my, rodičia, dokážeme určité skutoč-

nosti predvídaním a poznaním rizík v možnej miere minimalizovať, čím spoločne kreujeme bezpečnejšie prostredie a domov pre našich najbližších.

doc. JUDr. Mgr. Jana Šimonová, PhD.

DARUJ
DARČEK
POD STROMČEK

Veselá
stena

VESELÁ STENA

NOVINKY NA KLINIKE

F&F

Oblečenie
pre pacientov

Nočné
stolíky

 CSOB

Multifunkčné
hracie kocky

 dm
TU SOM ČLOVEKOM
TU NAKUPUJEM

Nočné
stolíky

Nadácia
 VEOLIA

 Kulla

Vianoce
a Mikuláš

Projekt podporil Nadačný
fond PricewaterhouseCoopers
v Nadácii Pontis.

NAŠI PODPOROVATELIA

PRODUKTOVÍ PARTNERI

AVON

bittner

F&F

GGE SKUPINA

JANKAN.SK

Kulla

MIHLOSHO
BRATISLAVA

Momodella
ITALIAN FLOR BOUT

PUPA
MILANO

#SATUR
Bezpečnosť domácnosti

SCONTO
NÁBYTOK

dm

VESELÁ STENA

PARTNERI

Adifex

AKS GROUP

BRATISLAVSKÝ
UNIVERSITNÝ BAZ
KONFERENČNÝ VEŠTĚR

CSOB

DANUBIUS
MÁSOVÝPOB

NARIS

OK GROUP
SLOVAKIA

ŠÍŠKA & ADVOKÁTI

TESCO

TIPOS

ZSE

Nadácia
VEOLIA

predpredaj.sk

MEDIÁLNI PARTNERI

FORMEN

NADÁCIA TVJOJ

ORBIS IN

mafra slovakia

MARKETINGOVÍ PARTNERI

ARD
SYSTÉM

id creative

MIRACLE

TRAUMA V DETSKOM VEKU

Kongres sa konal v Hoteli Senec v Senci v dňoch **21. – 23.9.2022.** Otvorilo ho čestné predsedníctvo v reprezentatívnom zložení: za LF UK v Bratislave prodekan LF UK Doc. et Doc. MUDr. Eliška Kubíková, PhD., za Spoločnosť slovenskej úrazovej chirurgie Prof. MUDr. Peter Šimko, CSc. a Prof. MUDr. Juraj Látal, CSc. (čestný hosť, Prim. MUDr. Lea Spiššáka, CSc. – nášho učiteľa v detskej traumatológii), za Spoločnosť českej úrazovej chirurgie Doc. MUDr. Leopold Pleva, CSc., za Traumatologickú sekciu Spoločnosti českej detskej chirurgie Prof. MUDr. Petr Havránek, CSc., prednosta Kliniky detskej chirurgie LF UK a NÚDCH a predseda Slovenskej spoločnosti detskej chirurgie, traumatológie a endoskopickéj chirurgie Doc. MUDr. Jozef Babala, PhD. a riaditeľ NÚDCH MUDr. Peter Bartoň.

V rámci **slávnostného otvorenia** pred plnou sálou sme ocenili a **rozlúčili sa s tromi sestričkami**, ktoré po celoživotnej práci pre detsko-chirurgických pacientov odišli na zaslužný odpočinok. Po slávnostnom otvorení pokračovali rokovania podľa programu v dvoch samostatných sekciách – lekárskej a sesterskej. Na základe objektívnych skutočností, ako aj na základe subjektívnych reakcií mnohých

kolegov bol kongres úspešný ako z pohľadu prednášok, tak aj z pohľadu počtu registrovaných účastníkov. V lekárskej sekcii bolo nahlásených 50 prednášok, v sesterskej 12, čo sú najvyššie počty v doterajšej histórii. V lekárskej sekcii odzneli prednášky z celej šírky traumatológie v detskom veku – skeletálnej celej hornej a dolnej končatiny, panvy, kraniocerebrálne poranenia, cervikálna chrbtica, poškodenia nervov, tupá trauma hrudníka a brucha. Priestor dostali aj plastickí chirurgovia, oftalmológovia, detskí ortopédi, otorinolaryngológovia, urológovia a rehabilitační pracovníci.

Bol zaznamenaný **rekordný počet registrovaných 204 lekárov, sestričiek a vystavovateľov.** Boli

prítomní kolegovia zo všetkých slovenských krajov, aj keď mnohé dôležité slovenské okresné pracoviská sa kongresu nezúčastnili. Tradične mali vynikajúce prezentácie kolegovia zo 6 českých detských traumacentier.

Kongres žiaľ ukázal, že absentujú údaje o deťoch ošetrovaných na „dospelých“ traumatologických a ortopedických pracoviskách na Slovensku a snaha o vyplnenie dotazníka o hospitalizovaných detských pacientoch pre úraz bola v okresoch neefektívna (odpovedalo len 5 slovenských pracovísk). Na kongrese z 50 prednášok zo Slovenska (okrem bratislavských pracovísk) odznelo len 7. O tom, aké sú rozdiely medzi našim a ostatnými slovenskými pracoviskami (nielen „malými“, ale aj fakultnými-univerzitnými) môžeme usudzovať najmä podľa primárneho ošetrenia jednotlivých detských úrazov na Slovensku, ktoré sú doliečované u nás (v mieste bydliska). A žiaľ, sú veľké.

Na záver môžeme konštatovať, že **záujem o náš kongres stúpa** a dostáva sa do povedomia nielen slovenských traumatológov a ortopédov. Máme veľkú motiváciu venovať sa príprave jubilejného 10. Kongresu Trauma v detskom veku. Veríme, že naša snaha o zlepšenie stavu detskej traumatológie na Slovensku aj vďaka budúcemu kongresu bude úspešná.

MUDr. Lubomír Sýkora, PhD.

AKO VNÍMAJÚ
SESTRIČKY PROJEKT
V SPOLUPRÁCI S LELOSI

OBLEČ SESTRIČKU

Sestričky LELOSI odkazujú:

"Len tak ďalej, robíte super veci!"
"Ďakujeme, že na nás myslíte a staráte sa o nás"
"Pokračujte ďalej :-)"
"Vaše LELOSI sú super!"
"Sú super aj na širšiu postavu!"
"Ďakujeme veľmi pekne"

LELOSI

WWW.LELOSI.SK

Naše slniečka
môžu žiariť šťastím
aj vďaka **2%**
z vašich daní.

MY SME DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE! ... za skorým uzdravením

Veríme, že okrem starostlivosti personálu má na priebeh liečby vplyv aj prítomnosť blízkych. S Vašou pomocou vytvárame harmonické prostredie, ktoré rodičom umožňuje byť svojmu slniečku stále nablízku a držať ho za ruku aj počas zamračených dní.

SPOLU S NAŠIMI PARTNERMI A DARCAMI SA NÁM NA ODDELENÍ DETSKEJ CHIRURGIE PODARILO:

zrekonštruovať
izby a kúpeľne

vymeniť okná
a podlahy

umiestniť rozkladacie
sedačky/postele
do každej miestnosti

kúpiť nový
nábytok

vybudovať
oddychovú zónu

vytvoriť veselé
potepy na stenách

**DETSKÁ
CHIRURGIA**
OZ SLNIEČKO NA CESTE!

DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE!

info@detska-chirurgia.sk
www.facebook.com/slnieckonaceste
www.instagram.com/detskachirurgia_slniecko/
+421 948 035 425

Ak chcete aj Vy pomôcť našim malým pacientom,
môžete tak urobiť napríklad finančným príspevkom na účet OZ:

FIO banka, číslo účtu:
2900451930/8330, IBAN: SK09 8330 0000 0029 0045 1930

**Detská
chirurgia**

štvrtročník, DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE! Limbová 2643/1, 833 40 Bratislava,
IČO: 42306116, Dátum vydania: január 2023, Číslo: 1/2023, 2. ročník, ISSN 2729-9589, registrácia MK SR č. EV 6028/21.